Numer 13. Tarnów dnia 1 grudnia 1897. Rok I.

WYCHODZI
2 razy miesięcznie
t. j. na początku
i w polowie każdego
miesiąca.

DZIENNIK URZĘDOWY

c. k. Starostwa w Tarnowie.

PRENUMERATA
rocznie 1 złr.
dla abonentów nie uwolnionych od opłaty pocztowej
rocznie 1 złr. 50 ct.

Część I.

Urzędowe ogłoszenia i rozporządzenia c. k. Starostwa.

L. 38229.

Okólnik

o noweli do ustawy przemysłowej

do wszystkich Zwierzchności gmin powiatu Tarnowskiego.

Od dnia 11go czerwca b. r. zaczęła obowiązywać ustawa z 23. lutego 1897 Dz. u. p. Nr. 63 — przez którą zmienione zostały, niektóre przepisy dawniejszej ustawy przemysłowej. — Przedewszystkiem, dotycza ta ustawa uczniów i stowarzyszeń przemysłowych i zawiera postanowienia o niektórych obowiązkach Zwierzchności gminnych w tym kierunku.

Mianowicie według §. 99. ustawy z dnia 23. lutego 1897 **obowiązany jest majster** lub fabrykant, który nie należy do Stowarzyszenia przemysłowego, **zgłaszać umowy zawarte z rodzicami lub opiekunami uczniów, do urzędu gminnego a urząd gminny ma obowiązek zapisać zawartą ugodę do księgi protokolarnej**, z następującymi szczegółami:

1) Imię i nazwisko majstra, rodzaj przemysłu i miejsce zamieszkania majstra,

2) imię i nazwisko, wiek i miejsce zamieszkania terminatora,

3) imiona, zatrudnienie i miejsce zamieszkania rodziców, opiekuna lub prawnego zastępcy terminatora,

4) datę umowy i czas trwania stosunku umówionego,

5) postanowienie, że majster oprócz obowiązujących obie strony ustawowych zobowiązań, przyrzeka, że terminatora sam, lub przez zdolnego zastępcę uczyć będzie starannie rzemiosła, niemniej, że terminator winien jest celem zawodowego wykształcenia się, gorliwie w przemyśle tym pracować.

6) Warunki przyjęcia do terminu, odnoszące się do umówionej zapłaty w gotówce lub wynagrodzenia za pracę, wiktu, ubrania, mieszkania, czasu trwania nauki, wyzwolenia i uiszczenia opłaty za wyzwolenie.

Wedle przedostatniej alinei §. 99 **są nadto Zwierzchności gminne obowiązane, wpisywać do książki robotniczej** ucznia, najważniejsze warunki umowy zawartej względem nauki, a to nawet i w tym wypadku, jeżeli umowa nie była zawieraną w Urzędzie gminnym, tylko przed Starszyzną odnośnego stowarzyszenia przemysłowego. —

Zawiadamiając o tem **wzywam Zwierzchności gminne** aby:

a) bezzwłocznie założyły wyżej wymienioną księgę protokolarną i zgłaszane umowy między terminatorami i majstrami, do niej zapisywały,

b) o założeniu tej księgi i o obowiązku względem zgłoszenia umów, wszystkich majstrów (przemysłowców) w gminie zamieszkałych w sposób w miejscu używany zawiadomiły z dodatkiem, że zaniedbanie tego obowiązku, pociągnąć by musiało za sobą, oprócz innych niemiłych skutków wrazie sporu między terminatorami a majstrami, dotkliwe grzywny z ust. przem.

c) Wreszcie polecam Zwierzchnościom gminnym, aby wykonywały ściśle swój obowiązek zapisywania do książek robotniczych treści umowy zawartej między majstrem a terminatorem.

O ścisłem wykonaniu tego rozporządzenia, należy mi zdać sprawę w ciągu dni 8miu.

Dla wiadomości gmin dodaję, że z pomiędzy przemysłowców jedynie kupcy i kramarze, nie są jeszcze w tut. powiecie zorganizowani w Stowarzyszenie wedle VII. rozdziału ust. przem., dla innych przemysłowców już Stowarzyszenia istnieją.

Celem przeprowadzenia zorganizowania Stowarzyszenia kupców i kramarzy, potrzebny jest spis tych przemysłowców w powiecie zamieszkałych, zawierający następujące daty:

a) imię i nazwisko,

b) rodzaj wykonywanego przemysłu,

c) data i liczba karty przemysłowej, względnie koncesyi.

Wzywam przeto Zwierzchności gminne, by spis ten sporządziły i w terminie dni 30 przedłożyły.

Tarnów 25. listopada 1897.

C. k. Starosta

L. 38229/97.

Okólnik

do wszystkich stowarzyszeń przemysłowych w powiecie.

Odwołując się do mego reskryptu z dnia 26. maja 1897 l. 16949 zwracam uwagę Starszyzny na okólnik Starostwa do Zwierzchności gminnych powyżej umieszczony, oraz na następujące ważne postanowienia ustawy z dnia 23. lutego 1897 Dz. p. p. Nr. 63 zmieniającej niektóre postanowienia ustawy przemysłowej.

1) §. 99. zawiera niektóre zmiany i uzupełnienia

przepisów o zawarciu umowy i o sposobie przyjmowania terminatorów.

I tak, aby usunąć nieprawidłowość, wedle której zawarcie umowy o naukę bez podstawy prawnej na długi czas się odwleka, postanowiono, że umowa ta najpóźniej po upływie czasu próby, który nie może przekraczać 3 miesięcy i wliczany być winien do terminu, musi być zawartą.

Umowa taka w zasadzie powinna być pisemną i u Starszyzny cechu złożoną.

2) §. 99 b) postanawia, że nieregularne, z winy terminatora uczęszczanie do szkół uzupełniających przemysłowych, pociągnąć może jako karę przedłużenie czasu terminu aż do roku, o czem jednak wyłącznie **tylko** władza przemysłowa orzeka.

Samowładne przedłużenie czasu terminu przez majstra, jak niemniej zwlekanie z wyzwolinami, stanowi przekroczenie, które surowo będzie przez c. k. Starostwo karane.

3) Nie wolno terminatorom przydzielać prac tego rodzaju jak czyszczenie warsztatu, narzędzi itp. na święta i niedziele w przedpołudniowych godzinach, gdyż skutkiem tego nie mogliby uczynić zadość religijnym obowiązkom.

4) §. 114. ustęp 1. zawiera bliższe postanowienia o założeniu kas chorych i zapomogowych, które o ile możności każde stowarzyszenie zakładać powinno.

5) Praktyka wykazała, iż niektóre stowarzyszenia nie ściągając żadnych wkładek od członków, obracają na pokrycie wydatków bieżących, wszystkie należytości pobrane tytułem wpisowego od terminatorów, opłaty od wyzwolenia i wpisowego majstrów.

Takie postępowanie jest stanowczo wzbronione, wolno bowiem tylko $^3/_4$ części wymienionych opłat obracać na powyższe cele, pozostała zaś $^1/_4$ część winna być bezwarunkowo dołączona do majątku Stowarzyszenia, i ulokowaną w sposób przynoszący pożytek, (w książeczkach kasy oszczędności, w walorach pupilarne bezpieczeństwo mających lub tym podobnie).

Wskazówki te udzielam z poleceniem ścisłego zastosowania się do nich, przyczem z naciskiem zalecam Starszyźnie, dołożyć wszelkich starań ze swej strony, aby umowy o naukę zawierano na piśmie, aby postanowienia co do obchodzenia się z terminatorami, co do czasu terminu, co do egzaminów terminatorów przy wyzwoleniu **jak najskrupulatniej** przestrzegano.

Zaznaczam wreszcie, ze Starszyźnie pozostawiono prawo wydania poszczególnych przepisów dotyczących rodzaju przedmiotów do egzaminu uczniów, składu komisyi egzaminacyjnych, do których powołać też należy zastępcę czeladzi, a wreszcie terminów egzaminu itp.

W celu czuwania nad wykonaniem ustawowych przepisów o terminatorach, ma Starszyzna prawo w razie potrzeby przedsięwziąść przegląd zawodowych warsztatów, kontrolować czynności i sposób postępowania majstrów z terminatorami, ku czemu wolno ustanowić na wypadek potrzeby szczególne organa ze strony Stowarzyszenia.

Wszelkie przekroczenia powyż podanych przepisów należy bezwzględnie podawać do wiadomości c. k. Starostwa celem ukarania winnych.

W końcu nadmieniam, że c. k. Starostwo jako władza przemysłowa I. Instancyi czuwać będzie nad ścisłem wykonaniem ustawy i przy każdej nadarzającej się sposobności, nie omieszka przez własne organa sprawdzić i skontrolować działalność Starszyzny w kierunkach powyżej wskazanych; spodziewa się jednak, że sprawa sama nader doniosłego znaczenia dla podniesienia drobnego przemysłu do należytego znaczenia tak pod względem materyalnym jak i moralnym, będzie dostateczną, pobudką dla Starszyzny, by żądaniu swemu pod każdym względem zadosyć uczyniła.

Tarnów 25. listopada 1897.

C. k. Starosta.

L. 36751.

Okólnik

Do wszystkich Urzędów parafialnych i prowadzących metryki izraelickie powiatu Tarnowskiego.

W myśl §. 8 ustępu 20 i 21 przepisów o organizacyi pospolitego ruszenia zechcą Wielebne urzęda parafialne (prowadzący metryki izraelickie) sporządzić wyciągi z metryk chłopców urodzonych w roku 1879 i takowe jak najrychlej Zwierzchnościom gminnym dostarczyć.

Nadmieniam przytem że w spomnionych wyciągach z metryk mają być uwidocznione imiona familijne matek.

Tarnów, 15. listopada 1897.

Okólnik

Do wszystkich Zwierzchności gminnych (Magistratu)

Na zasadzie §. 8 ustępu 22 przepisów o organizacyi pospolitego ruszenia wzywam Zwierzchności gminne, (Magistrat) aby się udały do przynależnych Urzędów parafialnych (prowadzących metryki izraelickie) po wyciągi z metryk urodzonych chłopców w r. 1879 i na podstawie tych wyciągów następujące listy i wykazy sporządziły:

1) Listę urodzonych chłopców w roku 1879 do gminy przynależnych,

2) Wykaz chłopców w roku 1879 w tamtejszej gminie urodzonych, ale w innej miejscowości przynależność posiadających i

3) Wykaz chłopców w roku 1879 w gminie tamtejszej urodzonych, lecz zupełnie nieznanych.

Wykazy te i listy należy sporządzić podwójnie i takowe wraz z wyciągami z metryk przedłożyć c. k. Starostwu **dnia 12. grudnia** 1897 roku. W razie niedotrzymania terminu nastąpi przynaglenie posłańcem karnym na koszt wójta.

Tarnów, 13. listopada 1897.

L. 46/mob.

Okólnik

w sprawie pospolitego ruszenia do wszystkich Urzędów gminnych i miejskich

Wzywam o przedłożenie najdalej **w dniu 15. grudnia 1897 r. imiennego wykazu** wszystkich osób obowiązanych do służby w pospolitem ruszeniu, **wojskowo niewyćwiczonych**, bądź przynależnych do gminy, bądź też obcych, którzy na teraz stale w gminie zamieszkują.

Wykaz ten **imienny** sporządzony na osobnym arkuszu dla każdego z niżej wymienionych zawodów, obejmywać ma:

1) imię i nazwisko pospolitaka,

2) rok jego urodzenia,

3) gminę przynależności,

4) wyjaśnienie, czy na wypadek mobilizacyi ma iż jakie szczególne przeznaczenie.

Odrębne te wykazy przedłożone być mają dla:

1) kowali, 2) ślusarzy, 3) rusznikarzy, 4) murarzy,) kamieniarzy, 6) cieśli, 7) stolarzy, 8) stelmachów,) bednarzy, 10) siodlarzy, 11) rymarzy, 12) szewców, 3) krawców, 14) piekarzy, 15) młynarzy, 16) litografów, 17) dozorców chorych, 18) flisaków, 19) cieśli krętowych, 20) tragarzy, 21) dacharzy (pokrywających dachy), 22) drwali, 23) pomocników do robót iemnych, 24) pomocników cieśli, 25) pomocników kamieniarzy.

Za ścisłe dotrzymanie terminu oraz porządne zestawienie żądanych wykazów, czynię Naczelnika gminy osobiście odpowiedzialnym.

Tarnów 26. listopada 1897.

L. 37071.

OBWIESZCZENIE.

Stósownie do postanowień §. 21. ustawy z dnia 28. grudnia 1887 L. 1. Dz. pr. p. r. 1888, tudzież stósownie do postanowień §. 28. statutu Zakładu ubezpieczenia robotników od wypadków No 13. Dz. p. p. r. 1889, zapadła termin przedkładania obliczeń i uiszczania opłat na ubezpieczenie na II. półrocze 1897 dnia 31. grudnia 1897, a przedsiębiorcy są obowiązani w myśl powołanych powyżej postanowień przedłożyć Zakładowi obliczenie i opłaty za II. półrocze 1897 najdalej do dnia 14. stycznia 1898. Przedsiębiorcy, którzy temu obowiązkowi w przepisanym terminie zadość nie uczynią, ulegają karze przewidzianej w §. 52 cyt. ust., a nadto w myśl zmienionego i reskryptem Wysokiego c. k. Ministerstwa spraw wewn. z dnia 27. maja 1896 l. 16216 zatwierdzonego §. 28. statutu Zakładu, pobierać będzie tenże Zakład od zaległych opłat na ubezpieczenie od setki zwłoki w wysokości 5 od sta.

Według ustępu §. 29. statutu, z reguły upomnienia co do nadsyłania obliczeń i opłat na ubezpieczenie nie mają miejsca, a uchybiający temu obowiązkowi przedsiębiorca nie może w żadnym razie uniknąć kary przewidzianej w §. 52 ust. o ubezp. robotników od wypadków.

Wzywa się przeto wszystkich przedsiębiorców, których to dotyczy, ażeby obliczenie i opłaty w gotówce za II. półrocze 1897 przesłali Zakładowi w terminie zakreślonym ustawą, tj. najdalej do 14. stycznia 1898 z tem nadmienieniem, że opłaty w gotówce przesyłać należy do Zakładu w opłacanych listach, przekazami lub też czekami c. k. powiatowej Kasy oszczędności.

Inkasentów uprawnionych do odbierania opłat w gotówce Zakład nie ma.

Formularzy obliczeń można dostać w ekspedycie c. k. Starostwa bezpłatnie.

Zwierzchności gminne i Przełożeństwa obszarów dworskich mają o treści tego obwieszczenia strony interesowane odpowiednio zawiadomić.

Tarnów 17. listopada 1897.

L. 35257.

KONKURS.

Przy c. k. Namiestnictwie we Lwowie jest opróżnioną jedna posada sługi urzędowego z płacą roczną 300 złr. i 25% dodatkiem aktywalnym, ubiorem urzędowym, tudzież z prawem posunięcia się do wyższej płacy 350 złr. i 400 złr.

Celem obsadzenia tej posady, ewentualnie opróżnić się mającej posady pomocnika sługi urzędowego z płacą roczną 250 złr. i 25% dodatkiem aktywalnym z ubiorem urzędowym — rozpisało c. k. Namiestnictwo konkurs z terminem wnoszenia podań **do dnia 15. grudnia br.**

O bliższych warunkach można się dowiedzieć w c. k. Starostwie w godzinach urzędowych.

Tarnów 29. listopada 1897.

Wyśledzenia i dozór policyjny.

L. 33577.

Okólnik

C. k. Namiestnictwo dla Austryi dolnej poszukuje Wacława Widića także Vidića, cygana, urodzonego w roku 1876 w Strubs, powiat Budziejowice w Czechach i jego brata Marcina, urodzonego rzekomo w roku 1873, synów małżonków Jana Widića i Zofii z domu Vados.

Ojciec poszukiwanych w ostatnich czasach przebywał w Stammersdorf, gdzie miał dom i trudnił się handlem koni.

Poszukiwania wdrożone za pomienionymi popisowymi przez c k. Namiestnictwo w Wiedniu wydały następujący wynik:

1) Wacław Widić, który dnia 20. kwietnia b. r. za gminę Stammersdorf został asenterowany zbiegł z tejże miejscowości wraz z swoimi rodzicami, którzy dnia 16. maja br. dobytek swój tamże sprzedali.

Nie ulega wątpliwości, że ucieczka ta nastąpiła jedynie w celu uchylenia się Widića od służby wojskowej. —

Wacław Widić jest wzrostu średniego, silnie zbudowany, ma czarne włosy, oczy i brwi; ciemne, małe wąsy, natomiast nadzwyczaj gęstą i wielką czarną brodę, zaś na środku policzka jako szczególną oznakę brodawkę wielkości soczewicy.

Tenże wygląda na mężczyznę 28 do 30 letniego, i żyje wspólnie z 18 letnią Zofią Stojkowitsch, córką cygana, handlarza koni, Karola i Katarzyny Stojkowitsch z Sclims na Węgrzech.

2) Marcin Widić, nie mógł być dotychczas pociągnięty do zadosyćuczynienia powinności stawiennictwa wojskowego, ponieważ zbiegł w niewiadome miejsce.

Ma on posiadać paszport opiewający na imię Franciszka Wintera, cygana i handlarza koni, który w swoim czasie przebywał w Floridsdorf.

Jako szczególną oznakę ma on, wskutek cięcia nożem, skrzywiony w drugim członku palec wskazujący prawej ręki.

Marcin Widić ma rzekomo pod nazwiskiem Franciszka Wintera przebywać u brata swego ojca Franciszka Widića, handlarza koni w Radiwelt obok Halli nad Saalą.

Zresztą nie jest wykluczonem przypuszczenie, że cała rodzina przebywa obecnie w Radiwelt w zamiarze przesiedlenia się następnie na stały pobyt do Szwajcaryi.

Wskutek reskryptu Wysokiego c. k. Ministerstwa obrony krajowej z dnia 28. września 1897 l. 26712/6637 wzywa się Naczelników gmin, ażeby bezzwłocznie zarządzili poszukiwania za wzmiankowanymi popisowymi i w razie dodatniego wyniku zarządzonych poszukiwań donieśli najpóźniej **do końca grudnia br.**

Tarnów 22. listopada 1897.

L. 33580.

Okólnik

Wedle relacyi vice-żupana komitetu szepeskiego z r. b. L. 10009 wyrzuciła rzeka „Poprad“ na brzeg w gminie Unisek dnia 2 sierpnia b. r. zwłoki mężczyzny, mniej więcej na 40 letniego wyglądającego. Zwłoki są 160 ctm. długie, twarz okrągła, oczy siwe, nos proporcyonalny, usta proporcyonalne, włosy ciemne, wąs ciemny, zarost brody nie golony, znaków nie ma, ubranie koszula w niebieskie paski.

Na środkowym palcu lewej ręki zwłok znajduje się pierścionek mosiężny.

Wedle zdania ludności dotyczący ma być domokrążca z Morawy.

Wzywam Naczelników gmin o zarządzenie zbadania pochodzenia wymienionego i doniesienie w razie wyniku dodatniego.

Tarnów, 23. listopada 1897.

L. 33590.

Okólnik.

Paulina Fedoruk, żona Michała, urodzona w Borszczowie w roku 1842, córka Piotra Skrypninka i Anny z domu Ukrainczuk, wzrostu słusznego, silnej budowy ciała, twarzy pociągłej, oczu siwych, włosów blond, — wydaliła się przed kilkinastu laty z gminy, nie dając o sobie dotychczas żadnej wiadomości.

Ponieważ pomieniona, jako nałogowa pijaczka umrzeć mogła, przeto wzywam Naczelników gmin o zarządzenie poszukiwań i doniesienie o dodatnim wyniku przy ewentualnem dołączeniu jej sepultury.

Tarnów 22. listopada 1897.

L. 33855.

Okólnik.

Prawomocnem orzeczeniem c. k. Starostwa w Rudkach z dnia 25. lutego 1895 l. 3308, postawiony został Pawło Staszków (Staszko) z Nowej wsi, pod dozór policyjny na rok jeden tj. na czas od 18. września 1896 do 17. września 1897.

Pawło Staszków (Staszko) opuścił jednak z początkiem sierpnia br., bez pozwolenia, swoje miejsce pobytu tj. gminę Nowa wieś i wydalił się niewiadomo dokąd.

Wzywam o zarządzenie poszukiwania za wyżej wymienionym i w razie wyśledzenia go, o doniesienie c. k. Starostwu.

Rysopis osoby: wzrost średni, twarz owalna, włosy ciemnoblond, oczy niebieskie, usta proporcyonalne, nos proporcyonalny, szczególne znaki żadne; ubrany był po chłopsku.

Tarnów 22. listopada 1897.

Władysław Kuzar pasierb Macieja Dziepaka, majstra ceglarskiego w Podwysokim, mający lat 10, wydalił się z domu na dniu 20. kwietnia br. i nie mógł być dotychczas odszukany.

Wzywam Naczelników gmin o zarządzenie poszukiwania za wyżej wymienionym i doniesienia w razie dodatniego wyniku.

Opis osoby: wzrost mały, oczy siwe, nos tępy do góry podniesiony, włosy blond.

Tarnów 22. listopada 1897.

L. 37100.

OBWIESZCZENIE.

W nocy z dnia 28. na 29. października 1897 skradziono następującym włościanom z Chełmca pols., a to:

a) Franciszkowi Stefańskiemu konia karego na prawym grzbiecie plamka biała, na tylnej prawej nodze szpat, cokolwiek kulał na tę nogę, pełnoletni, wartość 30 zlr.

b) Janowi Szkaradkowi młodszemu, konia cisawego na czole plama biała, lat 7, wartość 50 zlr. — na lewej przedniej nodze na kopycie na samym szpicu dziura od uszkodzenia.

Wzywam Naczelników gmin o zarządzenie poszukiwań i doniesienie o uczynionych spostrzeżeniach.

Tarnów 20. listopada 1897.

L. 37752.

Okólnik.

W miesiącu kwietniu b. r. wydalił się z gminy Jaworki powiatu Nowy Targ, umysłowo chory, Teodor Suchodolski, liczący lat 71 i dotychczas odszukanym być nie mógł. Tenże miał się jakiś czas włóczyć koło Nowego Sącza, potem koło Wieliczki. Osoba ta była w ubiorze góralskim, jest wzrostu wysokiego, twarzy pociągłej, o brunatnych długich włosach, ócz siwych, nosi przy sobie trochę drutu.

Wzywam Naczelników gmin o wyśledzenie wyż opisanego i doniesienie o dodatnim wyniku.

Tarnów 26. listopada 1897.

C. k. Radca Namiestnictwa i Starosta w Tarnowie:

Dunajewski.

Część II.

Rozporządzenia c. k. Rady szkolnej okręgowej.

L. 1879./R. S. O.

OGŁOSZENIE KONKURSU.

W celu nadania jednego wsparcia dożywotnego w kwocie stu (100 zlr. w. a.) rocznie z fundacyi ś. p. Maksymiliana i Franciszka Ksawerego Siemienowskich dla ubogich wdów po nauczycielach szkół ludowych w Galicyi, polskiej lub ruskiej narodowości, ogłasza Wydział krajowy konkurs.

Wsparcie to przeznaczone jest dla ubogich wdów po nauczycielach szkół ludowych w Galicyi narodowości polskiej lub ruskiej, bez względu na to, czy pobierają emeryturę lub nie. Pierwszeństwo jednak mają wdowy niepobierające żadnej emerytury, między temi zaś takie, które obarczone są dziećmi.

Podania należy wnosić bezpośrednio do Wydziału krajowego, któremu służy prawo nadawania tych wsparć najdalej **do dnia 31. grudnia br. włącznie.**

Bliższe szczegóły mogą być powzięte w c. k. Radzie szkolnej okręgowej w Tarnowie w godzinach urzędowych.

Tarnów 28. listopada 1897.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Przewodniczący

C. k. Radca Namiestnictwa i Starosta

Dunajewski.

Redakcya i wydawnictwo c. k. Starostwo w Tarnowie. W drukarni Józefa Styrny w Tarnowie.